

Thi det, hvorpaa det kommer an, er jo ikke at udmaale Forholdet mellem de Skatter, der falde uden for Kjøbenhavn og Købstæderne, og de Skatter, der falde i Kjøbenhavn og Købstæderne, efter Folketallet henholdsvis uden for Kjøbenhavn og Købstæderne og i disse. Men det, hvorpaa det kommer an, hvis man vil maale navnlig Landbostandens Stilling til Skatte-reformen, er at se, hvor stor en Del af de faste Skatter der falder paa Landbrugs-erhvervet som saadant, og hvor stor en Del paa det, som i al Almindelighed kan kaldes Købstaderhvervene. Og det vil da vise sig, naar jeg benytter de nyeste statistiske Tal, der findes — der er jo desværre, hvad Erhvervsfordelingen angaar, ingen nyere end Tallene fra Folketællingen af 1890, saaledes som de findes i den sidste statistiske Haandbog, at saa bliver Resultatet dette, at ca. 61 pCt. af de faste Skatter hvile paa Landbrugs-erhvervet og ca. 39 pCt. hvile paa, hvad vi kunne kalde Byerhvervene, og dertil svarer Folketallet ca. 45 pCt. til Landbrugserhvervet og ca. 55 pCt. til de øvrige Erhverv. Her foretager jeg endda en meget liberal Fordeling i det ærede Medlems Favør, idet jeg nærmest i det ærede Medlems Favør foretager Fordelingen af de Erhvervsgrupper, som kunde være tvivlsomme. Men ikke en Gang denne Opstilling her rammer det rigtige. Thi det er en ganske bekendt Sag for alle, at de, der drive Landbrugserhvervet, de som høre dertil i videste Forstand, og som altsaa Hartkornsbeskatningen rammer, have en ringere Skatteevne end Købstæderne og Købstæderne igen en ringere Skatteevne end Kjøbenhavn. Det er det, der har fundet sit Udtryk baade i Motiverne til de oprindelige Regeringsforslag og ogsaa i Skattekommissionens Betænkning. Idet man gaar efter Forholdet fra den sidste Indkomstskat, vi havde i Begyndelsen af 70-erne, vil der blive en Skatteindtægt af ca. 273 Kr. pr. Hoved i Kjøbenhavn, ca. 164 pr. Hoved i Købstæderne og ca. 109 i Landdistrikterne. At dette Forhold snarest har forvandet sig i Landdistrikternes Disfavør, mener jeg, at ingen, der er bekendt med Forholdene her i Landet, kan være i Tvivl om. Derved forrykkes Forholdet jo yderligere i Landbrugserhvervenes Disfavør, saa jeg tror ikke, at det ærede Medlems Tal kunne have noget særligt overbevisende for os.

Jeg skal dernæst vende mig til det ærede Medlem for Sæby (Vilhelm Lassen), hvis Tale jeg med Fornøjelse paahørte for

største Delens Vedkommende, men som paa et enkelt Punkt var i Modstrid med mig, nemlig i hans Betragtning af den saakaldte Brændevinsdagsorden. Det er nu slet ikke min Mening her at fordybe mig yderligere i disse gamle Sager; vi have jo fra forskellige Sider udtalt vore Meninger derom. Det ærede Medlem for Bornholm (Ingvard Jensen) kom jo ogsaa ind paa denne Sag; desværre var jeg forhindret i at høre hans Udtalelser, den Gang de fremkom, men jeg haaber, at han vil betragte det, jeg har at sige, delvis som Svar til ham ogsaa. Jeg vil da sige, at det ærede Medlem for Sæby uden videre gik ud fra, at den Modstand og den ret stærke Modstand, der var den Gang, ikke blot fra Partierne uden for Venstre-reformpartiet, men ogsaa inden for selve Venstre-reformpartiet mod Brændevinsdagsordenen, væsentlig var inspireret af Ønsket om at sprænge Venstre-reformpartiet. Nu gaar jeg ud fra, at det ærede Medlem ikke har tillagt de Mænd, der stod inden for Partiet, en saadan Hensigt, men muligvis nok tillægger os, der stod udenfor, en saadan Hensigt. Det skal jeg imidlertid ikke indlade mig paa at drøfte videre, men kun sige, at hvad man end vil tro om Motiverne hertil, er det ganske sikkert, at for dem af os — og der var jo ikke saa faa, det kunde gælde om — som i en lang Række Aar have arbejdet for en frisindet Toldreform her i Landet, hvorved jeg i det væsentlige forstaaer en Toldreform, der nedsætter den bestaaende Beskyttelse — for os var det, der skete den Gang, en Begivenhed af saa lidet glædelig Natur, at det var ganske naturligt, at vi, rent bortset fra partipolitiske Hensyn, maatte gøre stærk Modstand derimod. Det var jo rigtigt, som man saa det den Gang, at denne Begivenhed for lange Tider udskød Genneførelsen af en Toldreform, som Folketinget i nogen Maade kunde være tilfreds med, og hvis nogen er i Tvivl om den rette Opfattelse af Sagen, saa skal jeg blot henvise til, at den Mand, som af alle, der i den Tid, jeg har haft Sæde i dette Ting, have været Medlemmer her, i højeste Grad havde gjort Toldreformen til sin Livsopgave, som vistnok var traadt ind i det politiske Liv for Toldreformens Skyld, han opfattede det jo paa samme Maade. Som bekendt blev han ved denne Begivenhed bragt til at forlade det politiske Liv, sikkert ikke, fordi han led nogen partipolitisk Skuffelse, eller nærede noget Ønske om at sprænge det Parti, hvortil han hørte, og en af hvis Fædre han var, men fordi han